

Nya aspekter på beredningen av Leaderstrategier och CAP-planen

1. Utveckling av gårdarna
2. Miljö- och klimatfrågor
3. Främjande av delaktighet samt ESF-aspekten
4. Smarta byar
5. Nya former av tjänsteutveckling
6. Hur involverar vi människor i att skapa en strategi
7. Stads-Leader
8. Fiske-Leader
9. Ansökning i ett eller två steg
10. Svenskt bord – välj 2 teman ni vill diskutera
11. Open Space

Uppgift 30.10

Rösta med staketuppställning = på två diskussioner som du vill delta i.

På blädderblocket kan du rita en bild med anknytning till temat och lägga till frågor och kommentarer. På ett tomt blad kan du skriva ett nytt tema.

Utveckling av gårdarna och Leader

Det främsta syftet med investeringsstödet för gårdsbruk är att förbättra jordbrukets konkurrenskraft och lönsamhet genom effektivare produktion och utveckling av gårdsstrukturen. Startstödet minskar den ekonomiska risken vid etablering av jordbruk och förbättrar möjligheterna att utveckla gården. Målet är att nya företagare ska etablera sig i branschen och att de ska ha möjlighet att bedriva lönsam verksamhet och försörja sig på jordbruket. Utanför de här strukturstöden blir visserligen mindre gårdar som kanske är verksamma inom flera branscher och som ändå är viktiga för landsbygdens livskraft samt sådana investeringar vars mål inte motsvarar strukturstödets syfte.

Hur syns jordbruket i din Leadergrupps strategi?

På vilket sätt deltar jordbrukarna i verksamheten i din Leadergrupp?

Vilken roll skulle Leader kunna ha när det gäller att stöda gårdarna?

Miljö- och klimatfrågor samt Leader

Under den kommande perioden betonas insatser som hör ihop med miljön och klimatförändringen ännu mer i CAP-planen. När landsbygdsprogrammets åtgärder för att främja miljön, klimatet och den biologiska mångfalden utvärderades var de anknytande Leaderprojekten i datasystemen mycket få. I största delen av Leaderstrategierna utgör miljöfrågorna trots det en strategisk tyngdpunkt.

Hur syns miljön och klimatet i strategin för din Leadergrupp?

Vilka projekt har ni finansierat i anslutning till

- miljö
- motverkande av och anpassning till klimatförändringen
  - den biologiska mångfalden
  - vattenskyddet?

Vilken roll skulle Leader kunna spela i miljö- och klimatsammanhang under nästa period?

Hur få fram resultaten för de här temana vid uppföljning och rapportering?

Främjande av delaktighet samt ESF- aspekten

Leadermetoden/Lokalt ledd utveckling (LLU, CLLD) är i sig inte på väg att lyftas in i strukturfondsprogrammet, men den modell för utveckling som utgår från medborgaraktörer och som nu tillämpas i städer kommer att utvecklas. Avsikten är att den lokala utvecklingsverksamheten ska stärkas och att handlingsmodellen inte ska avgränsas så strikt till städer som nu är fallet. I praktiken kommer den verksamhet som stöds att ta fasta på ESF:s strategiska tyngdpunkter, vilka preliminärt är bl.a. att främja delaktigheten för och likabehandlingen av människor i utsatt ställning och att främja deras sysselsättning.

- Hur skulle de ovannämnda ESF-tyngdpunkterna kunna beaktas i er Leadergrupps strategi och verksamhet, och vilken roll skulle Leaderverksamheten kunna ha i fråga om dem?
- Vilka ESF-projekt har ni planerat eller genomfört, och vad har ni för erfarenheter av dem?
- Hur skulle ni kunna utnyttja strukturfondsmedel vid genomförandet av Leaderstrategin?

Smarta byar och Leader

Smart villages (smarta byar) kommer att vara ett tema som en särskild projekttyp (eller flera) byggs upp kring. Temat är gemensamt för Europa och ett nätverk håller redan på att ta form. Landsbygdsområdena upplever mycket konkret att befolkningen åldras och glesas ut. Utvecklingen kan och bör påverkas!

- Hur kan digitaliseringen hjälpa upp landsbygdsbyarnas livs- och handlingskraft, öka byarnas attraktions- och kvarhållningskraft?
- Hur utvecklas de digitala tjänsterna och den digitala företagsverksamheten, och vilka möjligheter innebär de för landsbygden?
  - Hur beakta multilokalitet, de möjligheter som distansstudier och distansarbete medför?
    - Vad bör projekten klara av att uträtta?
- Vad får smarta byar-projekttypen att fungera och ge goda resultat?

Nya former av tjänsteutveckling

Tillgången på tjänster och deras tillgänglighet på landsbygden är förutsättningar för livskraft, företagande och boende. Omstruktureringarna, urbaniseringen, koncentrereringen av tjänster, avfolkningen, befolkningens åldrande, utmaningarna för den offentliga ekonomin samt digitaliseringen utmanar alla landsbygdsaktörer att utveckla nya slag av lokala lösningar.

- Vilka projekt som hör ihop med tillgången på tjänster och deras tillgänglighet har din grupp finansierat?
- Vilka goda handlingsmodeller har projekten resulterat i, och hur sprida information om dem?
- Hur kan lokala partnerskap utvecklas? Vilka är tänkbara partner? Vilken är Leadergruppernas roll?
  - Hur kan utmaningarna här ovan tas in i själva kärnan för utveckling i strategin så att nya och innovativa projekt startas? Hur omvandla hot och svaga sidor till möjligheter och starka sidor?

Hur involvera människor i att skapa en strategi?

”Nedifrån upp” är en av principerna i Leaderarbetet. Leaderstrategin bör beredas på ett sätt som möjliggör delaktighet. Det är viktigt att strategin utformas ur områdets perspektiv och återspeglar människornas och lokalsamhällets behov. Vilda och galna idéer kring hur människor kan involveras är välkomna!

Hurdana slag av involvering har du goda erfarenheter av?

Hurdan involvering är på riktigt till nytta och till hjälp när det är fråga om att utarbeta en strategi?

Vilka målgrupper vill ni göra delaktiga?

Vilka slag av involvering planerar ni att använda (/inte använda)?

Stads-Leader

Målet för beredningen inför nästa period är att främja lokal utveckling också i städerna. Strukturfondsprogrammet kommer inte att inbegripa Leader/LLU-metoden i sig, men meningen är att de olika fondernas verksamhet ska sammanjämkas så att lokala aktörer i städerna och Leadergrupperna kan dra nytta av strukturfondsmedel för att utveckla städer. Utgångspunkten för beredningen vid JSM är att Leaderstrategin kan omfatta också stadskärnor, även om finansieringen från landsbygdsfonden EJFLU riktas bara till landsbygdsområden.

Vilka städer har ni i ert område och hur många invånare har de?

Tänker ni utarbeta strategin så att den omfattar också städerna?

Vad behöver i så fall beaktas när strategin görs upp?

Vilken roll skulle er Leadergrupp kunna ha när det gäller stadsutveckling?

Hurdan finansiering tänker ni skaffa för stadsutveckling, och hur?

Fiske-Leader

Beredningen inför den kommande perioden pågår också för Europeiska havs- och fiskerifondens del.

- Vilka är de brännande frågorna inför den kommande perioden från Fiske-Leadergruppernas synpunkt?

Ansökning i ett eller två steg

Vid övergången till den innevarande perioden bestod ansökningsprocessen för Leadergrupper av två etapper. Leadergrupperna hade chansen att förbättra strategierna utgående från den respons som de fick. Leadergrupperna önskade sig en tvåstegsprocess också inför den kommande perioden.

Från JSM:s synpunkt har tvåstegsprocessen förbättrat kvaliteten på Leaderstrategierna, men processen är tungrodd.

Hur säkerställa kvaliteten på strategierna i Leader-ansökningsprocessen?

Hur skulle man kunna lätta upp tvåstegsprocessen?

Planera ansökningsprocessen för Leadergrupper!

Svenskt bord – välj 2 teman ni vill
diskutera
